

НОВИ ДНИ

Седмичникъ за култура, стопанство и общественъ животъ.

Днешната морална култура.

Хлѣбътъ е живота на бедняка; който му го отнема, той е убиецъ.

Свети Еклезнасть.

Въпрѣки милосърдната и християнска максима на св. Еклезнасть, днесъ десетки милиони човѣшка същества, изповѣдаващи и вѣрващи великитѣ принципи на Христа, нѣматъ хлѣбъ и умираатъ. Капиталистическия свѣтъ имъ отнема хлѣба и ги убива. Убива ги по единъ безподобно чудовищенъ начинъ: чрезъ днешната стопанска система, чрезъ капиталистическия закони, чрезъ съвременната морална култура.

Зашто противоречието днесъ е очевидно и безизходността непреодолима въ рамкитѣ на съвременния капиталистически свѣтъ. Отъ една страна десетки милиони човѣшки същества безъ работа и хлѣбъ, бавно чезнещи и умиращи отъ друга страна грамадни складове отъ хлѣбъ и съестни продукти, които по силата на днешната морална и обществена система, се предаватъ на огънь и унищожение.

Великитъ Христосъ казва: „Ако имашъ два хлѣба, единиятъ дай на ближния си“. Днесъ не само, че мнозина иматъ по 2 хлѣба, но иматъ милиони и милиарди хлѣбове, които предаватъ на огънь, безъ да даватъ троха на милионитѣ ближни, които умираатъ до тѣхъ съ проклетие на уста противъ днешнитѣ понятия за моралъ и правда...

Че ние не приказваме приказки изъ хиляда и една нощъ, а посочваме страшната съвременна действителностъ, се вижда отъ следнитѣ факти:

Холандия проектира унищожението на 100,000 свине, защото нѣма пазаръ за тѣхъ. Англия и Германия, които бѣха главния пазаръ за животинскиятъ и хранителни произведения на холандцитѣ, сега не сж въ състояние да купуватъ тѣзи произведения и Холандия се задушва отъ тѣхъ. И затова намиратъ за най разумно, човѣчно и християнско да ги унищожатъ, а тѣхнитѣ братя въ Холандия, Англия и Германия да умратъ отъ гладъ. Наисти-

на, нѣкои съста, и разбирания за човѣщина и моралъ предложили да се заколятъ тѣзи свине и месото имъ да се раздаде на гражданитѣ, обаче намѣрили, че нѣма смѣтка въ тази работа, понеже ще станатъ разносници.

Сѣ въ името на сжщия моралъ и култура не отдавна Дания унищожи 22,000 крави, Бразилия гори или хвърля въ морето цѣли параходи кафе, а да не се подбие цената му, а Аржентина употребява зърненитѣ храни за горивенъ материалъ на локомотиви, параходи и пр. Това при положение, когато милиони и милиони деца, майки и бащи протѣгатъ ржка за парче хлѣбъ и като не го намѣрятъ, а тѣ не го намиратъ, понеже той се унищожаватъ по горекания начинъ и по силата на господстващия моралъ, умираатъ въ страшни страдания и проклетия.

Очевидно е, че има нѣщо гнило въ Дания. Днешниятъ свѣтъ се гърчи въ страшни противоречия и безизходностъ. Днешната морална и обществена система не търпи критика отъ човѣшка и християнска гледна точка. Всички тѣзи адски мжки и неправди, които преживява човѣчеството, говорятъ, че се намираме въ надвечерието и на прага на единъ новъ свѣтъ, раждането на който се придружава съ мжки, болести и страдания. Това е биологиченъ, социаленъ и мировъ законъ.

Новиятъ свѣтъ ще трѣбва да донесе социална и стопанска правда, и истинска човѣшка и християнска култура на земята между измъченото човѣчество.

Да се уважемъ достойни носители и участници въ дѣлото на новия свѣтъ — ето задачата на всѣки честенъ и съзнателенъ гражданинъ въ настоящия моментъ, като се наредимъ подъ знамето за велики и радикални социални и стопански реформи.

А. Б.-къ.

Валута и стопанска и икономическа криза.

Голѣми икономисти и общественици отдавна занимаватъ обществото съ въпросътъ за свѣтовната криза, като доминира убеждението, че настѣпва стопански и икономически просперитетъ и онова малко съживяване въ производството (въ военната индустрия) имъ „даде“ голѣми надежди, че действително стопанскитѣ разрушения на кризата намаляватъ, обаче, всичко бѣше една измама. Цифровитѣ данни по намаление производствеността въобще на производството красноречиво говорятъ, че кризата презъ тази година нанесе голѣмъ ударъ на цѣлия стопански животъ въ свѣта.

Въ бр. 40 на „Н. дни“ въ ст. „Стабилна монета“, „Стабилно стопанство“ автора се мжи да обясни много повърхностно стопанската и икономическа криза въ връзка съ валутата, обаче, неясната пред-

днесъ сж заличени отъ острата стопанска и социална криза и самиятъ общественъ механизъмъ нѣма силвата възможностъ да намѣри изходъ отъ това ненормално положение.

Важно събитие отъ кризата е безпорно обезценяването на монетата въ много европейски и американски държави спрямо златото. Съ изключение на Франция, Швейцария и Холандия, встчки останали държави се намиратъ въ водовъртежа на влутенъ хаосъ. „Премахането на златния еталонъ става правило, а придържането къмъ златния паритетъ на валутата — изключение.

Икономическата основа на обществото и неговитѣ закони довеждатъ до премахането на златния еталонъ и въвеждането на инфлацията. Въ миналото се е избѣгвало отъ инфлация, въпрѣки тежитѣ последствия отъ кризата, а е било изключение за малкитѣ държави, но

Редакторъ:
Антонъ Христовъ

Излиза ПЕТЪКЪ.

Годишенъ абонаментъ 50 лв.

Броя 1 левъ

Публикации: по споразумение.

Редакция-администрация:
Книжарница „ИСКРА“
Ески-Джумая.

днесъ е общо явление за цѣлиятъ свѣтъ, безразлично по какъвъ пжтъ се пристѣпва къмъ инфлация, обаче, това е последица на стопанската, икономическа и социална криза. Следователно, въ инфлацията лежатъ и стопански причини.

Най-характерната стопанска база въ създаването на инфлацията е въ разпредѣлението пласмента на банковитѣ вложения и индустриалнитѣ произвенения. Тукъ надмощието се пада на финансовия капиталъ, а индустриалния се постави въ затруднено положение. Кризата почна да души и се постави въпроса: намаляване на задѣлженитѣ или ликвидирване чрезъ инфлация. Избира се втория начинъ. И по косвенъ пжтъ се мжчатъ финансиста и икономиста да спасятъ частнитѣ спестявания, които най-много пострадватъ отъ инфлацията. (следва).

Севернякъ.

Занаятчийството въ Югославия и У насъ.

Читателитѣ на „Н. дни“ следиха, какво видѣхме въ братската намъ страна Югославия. Сигуренъ съмъ, че това е само разочаровало душитъ имъ, защото разликата между едната и другата страни е твърде голѣма, особено за занаятчийството. Фактитѣ потвърждаватъ истината, защото занаятчийското движение у насъ датира само отъ 10 години, а занаятчийското движение въ Югославия датира близо отъ половинъ вѣкъ. Но все пакъ ние трѣбва да черпимъ поука отъ това, що става тамъ, за да можемъ отвреме да облагородимъ нашитѣ занаятчийски сдружения, да насочимъ нашата целъ и внимание къмъ онова, което фактически би допринесло реална за занаятчийството полза.

Имахъ възможността следъ моето завръщане да прочета историята и пжтищата, презъ които е минало занаятчийството въ Югославия и по тия пжтища трѣбва да мине и нашето занаятчийство, ако желаемъ да се радваме на прогресъ, култура и благоденствие.

Най-голѣмото внимание на ръководителитѣ на занаятчийското движение и държавата е било да издигне въ културното отношение този елементъ, като го подготвя прѣко за утрешния день.

Поощрение занаятчийскитѣ организации отъ държавата и търговски индустриални камари въ областта на отдѣлнитѣ занаятия; списания, занаятчийски училища, курсове и т. н., това е било най-голѣмото внимание на търговско индустриалнитѣ камари следъ общо — европейската война, а отъ две години занаятчийството въ Югославия има вече своя занаятчийска камара за гордостъ на тамошното занаятчийство и чрезъ тия свои камари кове своята сждба и въ резултатъ ние виждаме днесъ въ тая Югославия величествени занаятчийски домове, хотели, зан. банки, зан. кредитни институти, които сж винаги и всѣкога въ услуга на занаятчийството въ Югославия. Най-главното и най-радостното е за тамошното занаятчийство, че то е ве-

че и з в о о ю в а л о своята старческа пенсия и днесъ въ Югославия има вече специаленъ фондъ, който е отдѣленъ отъ всички други фондове и се пази въ специаленъ институтъ, на който е председателъ единъ високо издигнатъ занаятчия — Коста Атимовичъ. И днесъ само въ Бѣлградъ има по-вече отъ 600 души занаятчии, които получаватъ своята старческа пенсия — по вече отъ 800—900 динари, раздени на наши пари 1600 — 1800 лева. Въ този фондъ участвува и държавата съ своята помощъ ежегодно и по този начинъ се осигорява бждещето на ония тамъ, които държавата и обществени факторитѣ много ценятъ.

Занаятчийството е мощенъ стопански факторъ въ Югославия. Това е очевидно, това проличава и отъ сведенията, които можахме да съберемъ тамъ и отъ личнитѣ ни разговори, които водихме съ тамошнитѣ занаятчийски представители.

У насъ като че ли е тъкмо обратно, защото исканията и решенията на занаятчийството оставатъ гласъ въ пустиня, както отъ страна на държавата, така и отъ страна на общественитѣ фактори: решенията и резолюции, взети въ сеситѣ натърговско-индустр. камари, си оставатъ само написани на книги; решенията и резолюциитѣ, взети въ занаятчийскитѣ конгреси и събрания, сжщо оставатъ не чути отъ никому, каточели това занаятчийство е чуждо за държавата и обществото. Ето разликата между единитѣ и другитѣ и въ резултатъ на тѣзи разбирания и схващания ние виждаме мизерия въ всѣко отношение. У насъ съветитѣ на занаятчийството не се взематъ подъ внимание. У насъ занаятчията е поставенъ най-ниско отъ всички и ние виждаме резултатитѣ отъ това. Но нека се разбере и добре запомни, че и бѣлгарското занаятчийство е било, е и ще бжде мощенъ стопански факторъ въ Бѣлгария и ще заеме подобащето си обществено значение.

Жеко Дончовъ

„Вѣтка насилническа власть е неприятелка на човѣчеството, понеже угнатыа отдѣлната личностъ чрезъ насиллие или тероръ.“

Всѣки напредѣкъ на обществото почива единствено и изключително на възможността на отдѣлната личностъ да се развива свободно“

Алб. Айнщайнъ

„Християнското учение, безъ запрещението да се отплаща на злото съ зло, е празни думи“

Л. Толстой.

Седмиченъ бележникъ.

Театраленъ салонъ е необходимъ.

И тоя сезонъ ще останемъ безъ театраленъ салонъ. Читалищното настоятелство ужъ сериозно подъ инициативата за постройка на салонъ но нищо не стана. Училищното настоятелство има готови пари за довършване прогимназиалния салонъ, но нищо не предприема. Чува се, че никой не се явилъ на търга да наддава. И така да е. Нѣмаше ли другъ изходъ? Та може десетки години никой да не се яви за наддаване. Тогава? — Тѣлото на невършения салонъ ще напомяна за недостатъчната заинтересуваностъ.

А отъ салонъ се чувствува крайна нужда. Съ право забелязватъ, че при това положение се спъва културния животъ на града. Всички усилия трѣбва да се употребятъ за новъ, удобенъ салонъ. Срамота е това положение да продължава и всички да ни се смѣятъ!

Ние поставяме въпроса на вниманието на културното гражданство и просвѣтнитѣ организации, които съ общи усилия, следъ размѣна на мисли, биха потърсили изходъ.

Съ театраленъ салонъ трѣбва да се добиемъ на всѣка цена.

Стига това страшно безразличие, което убива полета на младежтѣ, тика я къмъ разни партизански „спасителни“ организации и чъртае страшно бждеще.

Перотонъ.

*

Признаци.

Германия е излѣзла отъ О. Н. Това е свѣтовна сензация. Германия първа иска да играе съ открити карти. На Хитлера поне това качество трѣбва да признаемъ, че искрено смѣта О. Н., конференцията за разоръжението и т. н. за вътърничави работи, създадени да замазватъ очитѣ на слѣпцитѣ.

Германия, прочие, предприе актъ отъ първостепенна важностъ. Тя иска да каже, че отъ нищо не се страхува и е готова да се бори съ Франция.

Германия и Франция, това сж два пожара, които рано, или късно ще избухнатъ страшно. Хитлеръ, вдѣхновенъ и засленъ отъ величието си, смѣта себе си за всеисильенъ. Той жетѣ, той очаква, той подготвя война. Той дойде въ името и за величието на „несъкрушимия германски духъ“. Неговия пжтъ води къмъ сблъскване съ Франция.

Краятъ иде. Надъ свѣтътъ отново висне опасността отъ война. Апетитѣ отново сж изострени за авантюри. Малко отчаяни защитници на тоя гнилъ свѣтъ подържатъ, че изхода отъ кризата е въ една война?

Прочие, да дигнемъ чашата. Тая война, жестока, нечувана е близко. Да дигнемъ чашата и да приемъ за собствената си смъртъ. Зашто една война сега означава страшенъ погромъ съ нечувани последствия. Една война, едно сигурно самоубийство за човѣчеството.

Ra — Ra

Отъ 15 т. м. отмѣняватъ се бързитѣ влакове 23 и 24 между Г. Орѣховица и Варна. 24 е влакътъ, който оттукъ заминаваше за Варна въ 8 часа и 5 минути, а 23 е влакътъ, който оттукъ заминаваше за София въ 11 ч. и 5 м. веч.

Отъ 16 т. м. се пуца въ движение новъ влакъ 29 — Варна — Горна — Орѣховица, който трѣгва отъ тукъ за Г. Орѣховица въ 10 часа вечеръ, който има връзка съ бързия влакъ за София. Отмѣнява се сжщо и влакъ 27, който трѣгваше оттукъ за София въ 2 40 часа следъ полунощъ.

Напоследѣкъ въ града ни станаха нѣколко кражди, преимуществено въ покрайнинитѣ.

Изъ печата.

Въ брой 3 на в. „Звонар“ г. Ст. Чилингов пише статията „Къде отиваме“, въ която описва трагизма на нашия учител и казва: „Отъ пръв въ материално отношение, той става между всички, ограденъ съ почитъ и уважение отъ страча на оца и родители, става гавра и за единъ, и за другото. Обезправенъ въ общество, той е парализиранъ и въ училището. Неговата наука е наука за пропаститъ, за баламитъ, съ която могатъ да се печелятъ не морални и материални блага, а нищета и унижения вървдъ нищетата. На нравственитъ му максими се гледа съ присмехъ и сарказмъ. И на децата е известно, че той за да си изплати мѣстото, трѣбвало е колѣчопреклонно да моли бащитъ имъ, да плаца за тяхната привидна услуга и да тървни каприозно на тяхната нравствена разюзданост. Тия сжщитъ деца знаятъ, че той на туй отгоре е

билъ принуденъ да си промѣни убежденията, да даде декларация за принадлежностъ на партията, която дълбоко презира отъ дното на душата си. А тоя, който е далъ еднакъ декларация, той е постигналъ като Петъръ Шлямля, герой на Шамисо, продавъ същата си на дявола, за да бѣга съ ужасъ всѣко човѣшко сжщество отъ него . . . . .

И се чудимъ следъ това на безпѣтицата, въ която се заплитатъ все повече и повече нашитъ деца. Чудимъ се и безпѣтично гледате, какъ загубили човѣчицата си хорн, разиграватъ коня на своитъ необуздани спрости върху гърбоветъ и душитъ на многострадалния български учител.

Родители, опонетете се, време е! Иначе, отъ коситъ ви конто отъ отчаяние ще изжасате, вашитъ деца ще изглетъ въжса, за да обета на тѣхъ и тѣхното по-родосно, по-щастливо бждеще“.

Кой е отстъпникъ и кой кому служи.

Издадено окр. № 4 отъ 25 септемвр. т. год. отъ Е. Джумайското околийско настоятелство, което е подписано отъ подпр. касатинъ Юрданъ Калчевъ и касиеръ-дѣлов. К. Великовъ—менъ ме наричатъ отстъпникъ отъ идеитъ на земл. друж. Не бихъ се занимавалъ и си правя трудъ да отговарямъ на горнитъ господа, защото не заслужавамъ, но дължъ ми е да послушаватъ моитъ избиратели, както и на всички здружени земледѣлци въ околията и цѣла здружена Българка и на здраволислещото общество, за знание следующето:

Най-първо да се знае, че земледѣлск. движение преди всичко не е политическа категория, то не е партия—а то е учение за козто малцина сж си дали трудъ да го проумѣятъ и разбератъ. Болшинството отъ рода и категорията на горнитъ господа смѣтатъ, че това движение нѣма нищо да го дѣли отъ политическитъ партии, и че вмѣсто тѣхъ да бждатъ записани въ нѣкоя отъ партията, записватъ се и ставатъ членове на мѣстната землед. дружба и смѣтатъ, че всичко сж изпълнили, устава имъ само да взематъ, устава на организацията и да разполагатъ съ сждбата на здр. земледѣл. тѣй както обикновено правятъ партиейни бива.

Земледѣлск. движение има своя конституция, уставъ и която и да било организац., селска или градска, кой и да е неинъ членъ въ низинитъ или върховетъ, кой и да е неинъ избраникъ, не съблюдалъ повеленията на устава, той може да бжде всичко, но не и здруженъ земледѣлецъ.

Въ нашата околия, па и въ цѣла България, устава не сжществуватъ по настоящемъ и не

се прилага въ никоя организация отъ преди 21 юни 1931 год. и до днесъ, особено тамъ, гдето баджанацитъ искатъ да иматъ свои. . . Ески Джумайското околийско настоятелство не е избрано по уставъ, организация, животъ—околията и дружитѣ не живѣятъ. Диктатурата се насажда отъ горе и долу е възприета и прилага всецѣло още при опредѣляне кандидати за народ. представители постоянното присѣствие на Б. З. Н. С. стѣпа съ двата си крика на устава и зачеркна селскитъ народни избраници, които самъ народа посочи и назначи свои послушни орждия, които днесъ виждатъ тежко изпадение, въ което сж изпаднали народъ и държава, но не смѣятъ да реагиратъ, защото сж назначени. И за да не се дадатъ предизборнитъ обещания, като реформи и други—за това никой другъ не е виновенъ, освенъ землед. министри, заедно съ землед. парт. група. Избранитѣ околийски и мѣстни настоятелства, ако сж неудобни на баджанацитъ, постоянното присѣствие не ги утвърждава—а устава казва, че тѣ, настоятелств. не се утвърждаватъ, а само се публикуватъ въ сѣзията организационна. Уставътъ казва, конгреса решава, а парламентар. група изпълнява; той казва, групата избира своитъ министри, той казва всички закони се обсъждатъ отъ групата и се изпращатъ до организац. да се произнесатъ по тѣхъ; уставътъ казва, осжденитъ углавно не могатъ да бждатъ членове на Б. З. Н. С.; устава казва съ своя членъ 5-й, кой може и кой не бива да е членъ много друи. Но всичко това, що сжстава—не се изпълнява и прилага—е питамъ азъ сме ли ор-

ганизация или не? За менъ днесъ въ организац. на Б. З. Н. С. е насадена най-големата диктатура—Устава па и човѣшкия моралъ забраняватъ абсолютно, злоупотрѣбата съ частни, обществени и организационни средства, днесъ въ земледѣлскитъ министри има милиони организац. суми, обсебени (никой имъ смѣтка не даде). Днесъ корупцията въ организацията е пустинала дълбоки корени, която трудно ще може да се изкорени.

Днесъ идеитъ и принципитъ на Б. З. Н. С. сж протрѣпени. Днесъ пораженци сж на чело и въ управата на тая добра селска организация.

Днесъ нѣма запазено отъ миналото като идеалъ въ тая организация.

Днесъ се търгува съ човѣшкото достоинство, като се държатъ и купуватъ човѣшци съвесты за по една надница. Днесъ нѣдничарството е вземало много голѣми размѣри, особено въ тритѣ земледѣлски министерства—днесъ се плащатъ работятъ работа по домоветъ и играятъ покеръ изъ софийскитъ кафенета.

Днесъ Юрданъ М. Петровъ пол-цейски агентъ разполага съ сждбата на народъ и организация. Осжденъ за злоупотрѣбл. на 19,000 л. и лишень три години отъ гражд. и политически права и 8 месеца затворъ. Днесъ Петръ Керемечковъ осжденъ за 40,000 л. злоупотрѣбл. на 1 год. тѣм. затворъ и лишень отъ права е чиновникъ въ участък. инженерство и много и много, които не могатъ да се изброятъ все едно отъ друго по голѣми престѣпления и погазване на устава. За горе изброенитъ случаи и членове мѣсто въ земледѣл. сѣюзъ нѣма. Днесъ, когато народъ и държава изнемогватъ отъ тежката стопанска, финан. и икономическа криза, земледѣлски министри вмѣсто да се загрижатъ за създаденото положение, ходятъ изъ чуждитъ държави да яздатъ магарета, прекланятъ се на фашизма и го издигатъ въ культ. Днесъ земл. министри сж готови на всички отстъпки и унижения, само и само да задържатъ властта за себе си. На 1 октомвр. самия Вергилъ Димовъ подготви разтуренето на Шуменското земледѣл. организационно събрание, въ споразумеение съ Цанковитѣ фашисти, на 30 септемвр. вечерта, горния министеръ предава по телефона въ О. Пазаръ с. Мечикчи-леръ веднага стражаритѣ, полицейскитъ, горски и кантонски да се облекатъ въ цивилна форма и заминатъ за Шуменъ да разтурятъ събраниято, което и сториха. Презъ ношъта съ каруца отъ с. Мечикчи-леръ заминаха 6 човѣка за Шуменъ по заповѣдъ на Министра, който за да стане депутатъ мина презъ човѣшки трупъ и пр. и пр. Всичко изброено до тукъ и още много и много такива случаи, които се вършатъ отъ

малки и голѣми ушъ земледѣлци, никой не може да каже и потвърди, че това е земледѣлски сѣюзъ, оная сѣюзъ какъвто ни го оставиха и заучиха нейнитѣ безсмъртни учители. Това всичко около баджанацитъ, което се е събрало, не е не може да претендира, че представлява землед. сѣюзъ и защитава интереситъ на отруденото селячество. Тамъ всичко е за лични интереси, граби да грабимъ. Никой отъ тия голѣмци не е помислилъ да даде облакение на изпадналия въ невъзможностъ нещастенъ Българ. народъ. Днесъ землед. министри сж въ пълно отстъпление и поражение спорѣ интереситъ на цѣлокупния Българ. народъ, а въ защита на шепя спекул. и банкери. Заради това всичко може да е около баджанацитъ, но не и здруж. земледѣлци и земледѣл. сѣюзъ. Тамъ нѣма идеи, тамъ има карьеристи, тамъ има службогонци, тамъ има надничари, тамъ сж отъ колъ и въже.

До тукъ изложеното се отнася само за оная, които сж около баджанацитъ но не и за искренитѣ здружени земледѣлци отъ села и градове, които още смѣтатъ, че Врабча 1 още представ. онова име символъ на землед. здруж. преди 1923 год. 9 юни, тамъ нѣма даже и пометъ отъ преди горната дата, тамъ всичко е обрнато по новото разбиране на баджанацитъ, тамъ се отстъпни отъ кооперативиз. Врабча 1 не е вече оная надежда и вѣра, каквато бѣше преди смъртъта на нашитѣ, безсмъртни учители. Врабча 1 е една софийска улица, а знането е въ чужди ржце и на скоро ще бжде обявено на публична продажъ, ще остане само за историята земледѣлска, че е имало такава име Врабча 1, и за позоръ на

днешнитѣ отстъпници, Земледѣл. министри. Заради това не постигнахме искрено обединение недоволнитѣ отъ Врабча 1 и Сѣюза „Ал. Стамбула“ база на завещанитѣ идеи и за провеждане на чки реформи, които сж въ програмата на Великата селска организация Българ. Земл. Нар. Сѣюзъ. Ний възобновихме сѣюза отъ 1923 год. съзнаваме напълно, че поемаме тежката отговорностъ за утрешния денъ предъ здруж. земл. Българ. и Българ. народъ. Знаемъ, че сж даватъ жертви, но сж сме за такива, съзнаваме, че сж бждемъ хулени, ругани, възприятсвани, гонени, бити, но сж даватъ една придобивка въ служба на народъ е ценна тега, когато е извоювана съ жертви. За да не бждемъ утрешния денъ упрекнути и сждени, зацо не сме биле презорливи да видимъ и назочимъ нѣщата съ собственото имъ име, ний заявяваме на здр. земл. и на оная, които трезво гледатъ на нѣщата: страностъ ние въ опашката, лошото съвижда и не е въ състояние никой да спре разплоха и вътръне въ народа духа и вървдъ за утрешния денъ, възстанови обединения и възстанови Бъл. З. Н. С. съ идеитъ и принципитъ покойч. безсмър. учители Ал. Стамбулийски. Само тѣй възобновихме земледѣл. сѣюзъ, оная отстъпни отъ карьеристи, продажници и пораженци ще може да изиграе великата роля да възвратъ духъ въ народа отпадналия изгубената въраму вдъхне сигурна надежда спасението на своята родина. Напредъ къмъ възобновяването на Б. З. Н. С. сигурната гаранция за утрешния по споенъ денъ.

4. X. 1933 г.

Аврамъ Аврамов
народ. представ.

ОБЩА ЗЕМЛЕДЕЛСКА КОНФЕРЕНЦИЯ

На видни деятели, организатори и делегати отъ Ески Джумайска околия, числящи се къмъ всички подѣления на Б. З. Н. Сѣюзъ: (Б. З. Н. С. „Врабча 1“, Б. З. Н. С. „обединенъ“ съ секр. Г. Марковъ; Б. З. Н. С. „обединенъ“ съ секр. Хр. Стояновъ)

Присѣствуватъ 84 делегати отъ 22 села. Събраниято еднородно посочи и избра Атанасъ Председателъ Николовъ (Е.-Д.) и Секретаръ Георги Павловъ (Е.-Д.).

Председателя откри събраниято. Конференцията е свикана по инициативата на добри здружени земледѣлци, за да се обсъди днешното тежко стопанско финансово и политическо положение на страната и народа и въ свързка съ това да се направи преценка дали Б. З. Н. С. е на своя постъ. Сѣюза е въ разложение. Той трѣбва да се обедини и стане единъ—единица да наложи на държавата управление, което

да подобри бедствуващото население—землед., занаятчи и работица изнемогватъ по днешнитѣ тяжести на живота. Прикани делегатитѣ катъ редъ и спокойно разискватъ въпроситѣ и даде думата следнитѣ оратори:

Ав. Аврамовъ с. Вардунъ (Народ. Представ.). Опасно грозятъ страната. Отчаяние е лошъ съветникъ. Въ селскитъ народнитѣ маси може да бие въ гражданска война. България може да бжде зеликъ отъ вартата Народ. Бл. до по воля народна. Властъ не тоя не иска да знае за бикитѣ на народа. Намѣрегитинскитѣ си водачи, за да лѣзите отъ това тежко и поносно положение, българското селячество да се организира и единодушно да възсждбинитѣ въ свои ржце. Ши и недостойни водачи уха вѣрватъ у маситѣ. Народъ да жива. Личнитѣ ще падатъ но идеитъ и принципитѣ

„Яжте грозде“!

Ето, граждани, живѣемъ въ хуманенъ вѣкъ. Така да се каже, егоизмътъ е сразенъ. Пресата само за доброто на народа пише. Политичитѣ—то се знае—за народа живѣятъ. И на всѣка крачка, виждате, всички интереса на граждани тѣзащищаватъ. Не е ли щастие, вѣкъ си, че живѣемъ въ тоя вѣкъ?

Напримѣръ, образуваха се комитети за пропаганда на гроздето. И пишатъ въ вестници и въ позиви: „Яжте грозде“. Държатъ сказки: „Яжте грозде“. За народното продоволство, значи, бащински се грижатъ!

Защото, знае се, гроздето е

полезно. Килограмъ дава 800 калории топлина. Тоестъ, енергия. Подобрява здравето. Ослично лѣкарство е. Не твърдя, но така казватъ. Най-важното е, че то е приятна храна. Като гледашъ по вигринитѣ оная сладко зърно, извикнете слючки ти текатъ.

И, виждате, има хора, като само доброто ни мислятъ. За наше здраве подканятъ: „Яжте грозде“. Опредѣлиха и „Седмица на гроздето“.

— Ето, мисля си, удобенъ случай да се наситя на грозде.

Азъ, знаете, още зърно не съмъ хапвалъ. Защото, къде ще вземашъ 5 лева за килограмъ? За 5 лева азъ цѣлъ денъ работя. И, сега всички

подканватъ да ядемъ грозде. Умоляватъ. Даже заплашватъ, че може и да се разболѣешъ, ако не консумирашъ.

И, разбира се, казвамъ на единъ продавачъ да ми притегли килограмъ грозде. А азъ, извинете, докато го изядамъ, още въ дюкяна. И се удивявамъ. Приятно е, знаете, онова сочно грозде.

Тръгвамъ да си излѣза.

Но, случи се едно произшествие. Разбира се, азъ съмъ си виновенъ.

Ето последствията.

Продавачътъ казва подире ми:

— Плаща, казва, молимъ! А азъ побледнявамъ. Защото нѣмамъ нито левъ.

— Извинете, казвамъ, нали „Седмица на гроздето“?

— А продавачътъ намусено ме хваща за яка.

— Че какво, казва, отъ това?

— Нали пишатъ въ пресата: „Яжте грозде“! И сказки държатъ . . . . .

— Мене, казва, такива не ми минаватъ. Плащай!

Азъ разбира се, протестирамъ.

— Извинете, казвамъ, ако имахъ пари, азъ бихъ ялъ грозде и безъ „седмица“ да уреждатъ. А сега, казвамъ, наредили всички да си хвапнатъ.

А продавачътъ позеленява.

— Като нѣмашъ, казва, пари, защо консумирашъ, бескитнико? Кой продава безъ пари?

А азъ си мисля:

— Гледай ти! Устройихъ „седмица“ и пакъ за килограмъ 5 лева искатъ! И бже „седмица“, мисля си, кой има пари, ще яде. А кой нѣма, ще преглѣтва . . . . .

Но това е житейска философия.

А продавачътъ отъ житейска философия не разбира.

И, знаете, извиква отъ улицата полицаи. Подкарва ме къмъ участъка.

Лежахъ единъ денъ въ вора. Защото разбира се, бата неможахъ да платя.

Ето какви събития могатъ да се случатъ, ако добре познавате действителността.

П. М. Н.

висимо обединение въ околия та и да се даде инициатива да стане такава и въ цѣлото царство.

II. Отричаме всички вестници — несъюзни органи — като „Време“, „Вечер“, „Кавал“ и др. подсъбни, да не печататъ статии отъ личенъ характеръ и ежби, пречаси на едно идейно и честно обединение.

III Натоварва Вр. Ок. Настоятелство: Петко Цаневъ, Господ. Христовъ, Витанъ Христовъ, Иванчо Недевъ и Дим. Петровъ, което да приведе така набелязаното обединение и свика околийско събрание. Заседанието се закри.

Председат.: Н. Атанасовъ.

Секретарь: Г. Павловъ.

Статистическиятъ изследвания.

Теоритически статистическиятъ изследвания се основаватъ на закона за голѣмитъ числа въ свързка съ закона за математическиятъ вѣроятности. А това значи да се изследватъ явленията съ тѣхната математическа цифра на сигурност, което е идеала на наукитъ въобще, заради което и Кантъ постави математиката извънъ класификацията на наукитъ — надъ всичкитъ тѣхъ.

Знае се, че статистическиятъ изследвания иматъ за обектъ сложнитъ обществени явления, които не се поддаватъ на обикновенитъ и ограничени по мѣсто и време наблюдения. Човѣчеството трѣбваше да бже въ триумфъ, че е намѣрило разковничето за изучаване сложнитъ прояви на живота.

Фактически така ли се гледа на тѣзи голѣми постижения днесъ? Може да се каже, че не само непроевѣтенитъ, но и голѣма частъ отъ просвѣтителитъ въ областта на статистиката, считатъ статистическиятъ изследвания ако не за излишна работа, то поне за патентъ на група учени, които си служатъ съ тѣзи наблюдения, за да докажатъ свѣтитъ разбира или, съ други думи казано, — да нагаждатъ статистическиятъ данни за това.

Да вземемъ за примѣръ политическия животъ, който иска и претендира да дирижира обществения такъвъ почти въ всичкитъ негови прояви. Представителя на този животъ, изхождайки изъ неговитъ недра, даже и да притежава способността да наблюдава живота, което е голѣма рѣдкостъ у човѣцитъ въобще, не може да има едно пълно наблюдение върху него, още повече, че обществения животъ е толкова разнообразенъ. Служа го и нѣщо друго, че той принадлежи къмъ известна групировка съ опредѣлена платформа, която сжщо не почива на разбиращото отъ насъ проучване на живота. Освенъ това и въ този представителъ както въ всѣки човѣкъ има слабостта да не отстъпва на своето, макаръ да вижда, че научното изследване го опровергава.

Защо въ работилницитъ за общественъ животъ (така да нарека политическиятъ концентрации) не се използватъ напълно статистическиятъ наблюдения? Първо онова недовѣрие къмъ тѣзи изследвания, за което квазахме по-рано, второ компетентнитъ нѣматъ онова надмощие тамъ за да прекаратъ това и по такъвъ начинъ се сдобиятъ политич. концентрации съ навика да си служатъ винаги съ тѣзи наблюдения и изследвания. А некомпетентния не иска да си служи съ тѣзи изследвания, понеже трѣбва да се справя съ една суха материя отъ цифри и до голѣма степенъ за това, че всѣки идва съ своитъ предубеждения и едностранчиви наслоения отъ живота. Недай Богъ, изследването да докаже невѣрността на нашитъ предубеждения, ние открито почваме да се боримъ и това наричаме „бламъ“, дума която трѣбва за честь на двадесетия вѣкъ да бже извърлена изъ речника на интелегента, койго въ интереса на истината трѣбва да представи

научнитъ изследвания да формиратъ неговиятъ интелектъ.

Какво ни говори въ сжщность обществения ж и в о т ъ днесъ? Че събитията текатъ така бързо 5% изпреварватъ разбиранията даже и на най-гъвкавитъ умове. Напр. статистическиятъ изследвания доказватъ, че народното ни стопанство трѣбва да се ориентира къмъ известна насока. Обаче до като се приведе всичкия апаратъ въ услуга на нуждитъ на живота, даже до като се взематъ решения, виждаме, че между народното положение се измѣнило въ друга насока или ни е много изпреварило. Самото събирание статист. сведения често пжти трае много по-малко време отъ вземане решението. Защото трѣбватъ: промени въ разбиранията на ръководнитъ фактори, второ въ проводницитъ на това ново решение, трето до като се разбиятъ леденитъ скали въ умоветъ на проводящитъ, което е още по трудно, че ще се работи съ непроевѣтената маса, действаща подъ влиянието на навичитъ и традициитъ изключително.

Дали колелото на обществения животъ се завърта по бърже или катаклизъмъ го спхва, подобно на този при човѣшкия организъмъ, но и въ двата случая се налага бързо и вещо съ помощта на идеала на науката — математиката, респективно статистическия методъ да го отправимъ въ друга нормална насока, подобно на едно сигурно и бърза проучена нивелация на едно рѣчно прииждане.

Защото трѣбва да се съгласимъ, че надъ всичко стоятъ икономическиятъ предпоставки на живота, които трѣбва да дирижиратъ и политическиятъ, а не политическиятъ да налагатъ своето „вето“ надъ икономическиятъ, като дебело подчертавамъ всестранно проученитъ такива съ статист. изследвания.

Поставя се обзче въпроса да се постави самото статист. изследване на една сигурна база, на компетентна ревизия и насока при поставяне наблюдението на всѣки единъ въпросъ отъ дадено обществено явление. Да се поставятъ статист. изследвания на едни такива основи за всестранно наблюдение за да нѣма възможностъ за много умувания и извъртване статист. данни.

Тогава и самата статист. наука, поставена на завидна висота, може да очакваме усъвършенстване въ нейнитъ методи.

гр. Ортакьой

Ст. Камбуровъ.

ХРОНИКА.

На 15. X. се състоя общо годишно събрание на Б. Мл. Зем. Съюзъ, „Врабча 1.“ Избрано е ново настоятелство въ съставъ: председ. Методий Савовъ, с. Дуванджилъ, подпр. Сл. Обрешковъ, с. Чикендинъ, секр. Ив. Загоровъ, с. Александровъ; членове: Василь Господиновъ, с. Даутларъ и Илия Труфевъ, с. Геренъ; контр. ком.: Н. Василевъ, Ст. Ивановъ, Пенчо Грозевъ.

ПЛАТЕТЕ СИ АБОНАМЕНТА

Молимъ отново нашитъ кореспонденти редовно да ни пращатъ кореспонденции за културния и общественъ животъ въ селата. На такива дописки редакцията съ особено удоволствие ще дава мѣсто.

На 15 т. м. въ града ни се състояха събрания; на земеделцитъ отъ всички подѣления, сведения за което даваме на друго мѣсто, на младежитъ — земеделци „Врабча 1“ и организационно на нац. либералитъ отъ околията въ кино-Жековъ-много добре посѣтено.

Помѣстениетъ статии въ тоя брой на нар. представ. Авр. Аврамовъ и отчета на околийското земедел. събрание не ангажирватъ редакцията.

Министерството на земеделието нарежда за предстоящитъ есенни посѣви да се раздадатъ 300,000 клг. семе за посѣвъ отъ подобренитъ сортове нови пшеници. Стопанитъ нѣма да заплащатъ семето, което ще имъ се даде, а ще даватъ срещу него съответното количество свои семена отъ обикновена пшеница. На беднитъ стопани смето ще се даде безплатно.

Постоянниятъ съветъ при Б. Д. Ж. е взелъ решение да се намалатъ ценитъ на третокласнитъ билети, понеже приходитъ отъ тѣзи билети сж намалитъ.

Съобщава се, че м-ръ Костурковъ ще настои най-енергично въ мин. съветъ за възприемане идеята му за налагане еднократенъ данкъ на богатитъ за подобрене тежкото положение на страната.

Приетъ е на 13 т. м. трошения камъкъ по шосето за гарата.

Валяка е пристигналъ. Кметството има проектъ за разширение на шосето съ алеи за пешеходци.

Въ понеделникъ, 16 т. м., се свиква III група трудоваца, която ще почне настилката на шосето площадъ Независимостъ до новостроящия се мостъ за панаиря.

На 29 т. м. въ града ни ще има публично събрание, на което ще говорятъ г. г. Коста Тодоровъ и Нед. Атанасовъ.

Застраховка на посѣвитъ. Министерството на финанситъ изработва специаленъ законопроектъ за задължителна застраховка на посѣвитъ и добитъка, поради голѣмитъ поражения отъ градушка и смъртъ.

Законопроектътъ ще бже внесенъ въ народното събрание още въ предстоящата сесия.

Ето едно хубаво дѣло, което трѣбваше да бже ствадна осъществено.

Споредъ официални сведения германскиятъ износъ катастрофално намалява.

Износътъ на грамфонитъ е намалялъ съ 84 %, на пияната 89 %, на велосипеди и мотоциклети съ 94 %, на детски итрачки съ 43 %, на домашни сждове съ 53 %, на порцеланови стоки 63 %, на филми съ 47 %, на огледала съ 54 %, на бинокли съ 67 %.

Единъ общарь въ древния Римъ е изработилъ едни обуша за 5 и 1/2 дни. Една модерна фабрика днесъ за сжщото време изработва 600,000 чифта обуша.

Въ Бургасъ ученици отъ III пр. класъ, при една разходка заедно съ учителитъ си, издигнали Хитлеристко знаме.

„Глутници хора“ е крайно интересната социална поема, която млядия поетъ Любомиръ Дойчевъ е сложилъ подъ печатъ. Ще струва 20 лв. луксозенъ екземпляръ. Адресъ: „Царь Симео“

КНИЖНИНА.

„Свѣтлоструй“, месечникъ за просвѣта, култура и литература, с. Щръклево, Русенско. Ред. Дим. Добревъ. Бр. 1 отъ шеста година. Год. абон. 50 лв.

Най-голѣмъ провинциаленъ културно просвѣтенъ в-къ, вече 5 години той е едно човѣчно знаме, подъ което се събиратъ хора, които жадуватъ единъ по-красивъ животъ, търсятъ новия пътъ къмъ неугасваща свѣтлина. Събралъ около себе си всички провинциални творчески кръгове, привлѣкълъ за сътрудницъ най-добритъ софийски професори, писатели и публицисти, „Свѣтло струй“ вече е търсенъ отъ по-широкъ кръгъ читатели, цененъ, жадуванъ. Презъ тая година ще даде 10 броя отъ по 8—10 стр. голѣмъ форматъ. Ще даде и разкошентъ извънреденъ брой съ портретитъ

на всички свои редовни сътрудници. Препорѣчваме горещо тоя свѣтликъ за човѣщина и братство. Абонирайте се! „Звѣнаръ“, литературно обществ. седмичникъ, бр. 1, 2. Ред. Владимиръ Русалиевъ, год. абон. 100 лв. Адресъ: ул. „Хр. Ковачевъ“ 3, София. Сп. „Звезда“ кн. 4 съдържатъ Разевски. Днесъ сгих. Г. Бакаловъ. Литературата върху събитията. Мариновъ: По характера на станното движение. Ем. Ярославски: 10 години. Илия Станковъ: Демокрация, диктатура, фашизмъ. Външенъ и външенъ прегледъ на животни публицистични бележки. София, ул. „Джбова“ 1. VII в. „Време“—София, в. „Тракия“—София, в. „Свобода“—София, в. „Зорница“—София, в. „Зан.“—София, в. „Земл. Знаме“—София, в. „Морска Заря“—Бургасъ, в. „Бразди“—Балбунаръ.

Декларация.

Подписания Петъръ Г. Тошевъ отъ с. Ялжмаръ, Ески-Джумайско, декларирамъ съ настоящето, че като бившъ сдруженъ земеделецъ до 1926 год. по липса на достатъчно съзнание, станалъ членъ на демократическата партия и следъ като се убедихъ, че интереситъ на земеделца не могатъ да бждатъ защитени отъ тази партия, разкъванъ като блудния синъ, се завръщамъ наново въ редоветъ на мошната организация на българскитъ селяни — Б. З. Н. Съюзъ „Врабча 1“.

Поканвамъ всички заблудени като менъ да последватъ примѣра ми.

Предоставямъ на организацията всичкитъ си морални и материални сили на разположение.

с. Ялжмаръ, 15. май 1933 год.

Съ почитание: П. Г. Тошевъ

Столичната ЗЖБОЛЪКАРКА В. КАЗАНДЖИЕВА

се установи въ зданието на СТАРАТА ПОЩА

Лѣкува всички болести на УСТАТА и ЗЖБИТЪ и поставя коронки, цѣли и частични подвижни и реподвижни челюсти.

Приема отъ 8 — 12 ч. сутр. и отъ 2 — 7 ч. сл. пладне.

Насчийската кооперация „СЪЗНАНИЕ“

разполага съ много доброкачествено мандренско СИРЕНЕ въ тенекитъ.

Интересующитъ се могатъ да намѣрятъ винаги каквото количество поискатъ въ Синдикатъ „ПЧЕЛА“ — Тукъ. — Цени конкурентни. —

Отъ Кооперацията.

ОБЯВЛЕНИЕ ЗА ЕЛЕКТРИЧЕСКИ ИНСТАЛАЦИИ на достъпни цени

отнесете се до ЮРДАНЪ Х. ЕНЕВЪ

работа бърза, евтина и сигурна. Извършватъ се и всѣкакви поправки на инсталации, електромотори, динама, електрически звънци и др.

Ал. Бояджиевъ Тр. Е. Джумая

РАЗПОЛАГА НА СКЛАДЪ СЪ ВСИЧКИ ВИДОВЕ

стамбирани модели: възглавнички, подзакачалки, ковори, тишланфери, полички, сапфетки, покривки за маса и др на американъ и ангина. — Цени конкурентни.